

تأثیرات مثبت پدیده های گرد و غبار بر بوم سازگانها

منصوره ملکیان

استادیار گروه محیط زیست، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی اصفهان

رضا جعفری

استادیار گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی اصفهان

مقدمه

پدیده های گرد و غبار غالباً به واسطه فرسایش مواد سطحی در اراضی خشک جهان رخ می دهند. این مواد پس از جدا شدن از منبع برداشت توسط باد و ورود به جو ممکن است هزاران کیلومتر جابجا شده و اثر آنها در مناطق دوردست مشاهده گردد.

آنچه ما تاکنون بیشتر در مورد پدیده های گرد و غبار شنیده ایم پیامد ها و تأثیرات منفی حاصل از آنهاست که شامل آلودگی هوا، شیوع مشکلات تنفسی و عفونت های چشمی، آلودگی آب آشامیدنی، خسارت بر وسایل نقلیه، تعطیلی مشاغل، اختلال در حمل و نقل جاده ای، اختلال در سامانه رادیویی، کاهش ارزش املاک و غیره است. هرچند که تأثیرات منفی را نمی توان نادیده انگاشت اما باید به این نکته اندیشید که پدیده گرد و غبار در تاریخ تکامل زمین و حضور انسان بر آن پدیده جدیدی نیست. طوفانهای گرد و غبار از دیرباز وجود داشته که دارای منشا طبیعی بوده و ویژگی های طبیعی سرزمین در شکل گیری آنها دخیل بوده اند. آنچه میزان و شدت پدیده های گرد و غبار را در سالیان اخیر افزایش داده است فعالیت های انسانی نظیر تغییر کاربری اراضی، تخریب پوشش گیاهی بواسطه چرای بی رویه و یا روشهای کشت نامناسب بوده است. در این مقاله تأثیرات مثبت گرد و غبار بر بوم سازگانهای آبی و خشکی که عمدتاً از طریق ورود مواد غذایی مورد نیاز و تأثیر بر تولید در اقیانوس ها و دریاها و جنگل های بارانی است و همچنین تأثیر گرد و غبار بر بارندگی، تولید ازن و کاهش تأثیرات گلخانه ای مورد بحث قرار می گیرد.